

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI W KLASACH IV – VII

Opracowany na podstawie programu nauczania muzyki „WSZYSTKO GRA” kl IV -2026r. wydawnictwo NOWA ERA w klasach IV – VII szkoły podstawowej Grażyny Klibach, Aldona Danielewicz – Malinowska

Opracowany na podstawie programu nauczania muzyki „LEKCJA MUZYKI” wydawnictwo NOWA ERA w klasach V – VII szkoły podstawowej autorstwa Moniki Gromek, Grażyny Klibach

nauczyciel Dorota Koziel-Kwaśniewska

WYKORZYSTYWANE PODRĘCZNIKI:

Podręcznik do muzyki dla klasy czwartej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 1265/1/2026**

Autorzy: Grażyna Klibach Aldona
Danielewicz-Malinowska, Renata
Barańska-Gumieniak
Seria: **Wszystko gra**

Podręcznik do muzyki dla klasy piątej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 852/2/2018**

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Klibach
Seria: **Lekcja muzyki**

Podręcznik do muzyki dla klasy szóstej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 852/3/2019**

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Klibach
Seria: **Lekcja muzyki**

Podręcznik do muzyki dla klasy siódmej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 852/4/2020/z1**

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Klibach
Seria: **Lekcja muzyki**

Wymagania na oceny do muzyki – „Wszystko gra” kl. 4 szkoły podstawowej

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z muzyki dla klasy 4 szkoły podstawowej zostały opracowane na podstawie obowiązującej podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

Uwzględniają one cele kształcenia oraz wymagania szczegółowe zawarte w podstawie programowej i odnoszą się do najważniejszych obszarów aktywności muzycznej ucznia.

W procesie edukacji muzycznej uczeń występuje w różnych rolach:

- jako wykonawca i twórca muzyki,
- jako słuchacz i odbiorca dzieł muzycznych,
- jako uczestnik kultury muzycznej,
- jako członek zespołu współpracujący z innymi podczas działań artystycznych.

Założenia oceniania na lekcjach muzyki

Podczas oceniania nauczyciel bierze pod uwagę udział ucznia w różnych formach aktywności muzycznej, takich jak:

- śpiew i działania wokalne,
- gra na instrumentach szkolnych,
- ruch przy muzyce i taniec,
- słuchanie muzyki oraz wypowiedzi o muzyce,
- działania twórcze (np. improwizacja, tworzenie rytmów, akompaniamentów lub ilustracji dźwiękowych),
- współpraca podczas wspólnego muzykowania,
- aktywność i zaangażowanie w proces uczenia się muzyki.

Ocenianie uwzględnia również indywidualne możliwości ucznia, jego postępy oraz stopień zaangażowania w wykonywane zadania muzyczne.

Specyfika oceniania na lekcjach muzyki

Ocenianie na lekcjach muzyki uwzględnia specyfikę edukacji artystycznej. Nie ocenia się predyspozycji muzycznych ucznia, takich jak naturalne możliwości głosowe czy poziom uzdolnień muzycznych.

Podczas oceniania nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:

- aktywność ucznia podczas zajęć muzycznych,
- zaangażowanie w wykonywane działania,
- podejmowanie prób realizacji zadań muzycznych,
- systematyczność pracy oraz postępy w rozwijaniu umiejętności,
- współpracę z innymi uczniami podczas wspólnego muzykowania,
- kreatywność oraz samodzielność w podejmowaniu i realizacji działań muzycznych,
- gotowość do refleksji nad własną pracą oraz korzystania z informacji zwrotnej.

Istotnym elementem oceniania jest rozwijanie pozytywnej motywacji ucznia do uczestnictwa w działaniach muzycznych oraz budowanie poczucia sprawczości i radości z kontaktu z muzyką.

Poziomy wymagań edukacyjnych

K – konieczny	ocena dopuszczająca (2)
P – podstawowy	ocena dostateczna (3)
R – rozszerzający	ocena dobra (4)
D – dopełniający	ocena bardzo dobra (5)
W – wykraczający	ocena celująca (6)

Rubryka porządkująca umiejętności muzyczne ucznia

W dokumencie zastosowano rubrykę porządkującą umiejętności muzyczne ucznia, która pomaga w przejrzysty sposób obserwować rozwój kompetencji muzycznych w różnych obszarach aktywności.

Rubryka odnosi się do następujących obszarów działań muzycznych:

- śpiew i działania wokalne,
- gra na instrumentach,
- ruch przy muzyce,
- słuchanie i rozumienie muzyki,
- tworzenie muzyki oraz współpraca podczas wspólnego muzykowania.

Poszczególne poziomy rubryki odpowiadają stopniom szkolnym i pokazują stopniowy rozwój umiejętności ucznia – od uczestnictwa w działaniach muzycznych, poprzez coraz większą samodzielność, aż do twórczego wykorzystywania zdobytych umiejętności.

Obszar aktywności muzycznej	Poziom konieczny (2)	Poziom podstawowy (3)	Poziom rozszerzający (4)	Poziom dopełniający (5)	Poziom wykraczający (6) (twórczy)
Śpiew i działania wokalne	uczestniczy w śpiewie piosenki	śpiewa piosenkę w zespole klasowym	śpiewa poprawnie piosenkę w zespole klasowym	śpiewa piosenkę samodzielnie lub w małej grupie z zaangażowaniem	śpiewa piosenkę z pamięci (indywidualnie lub zespołowo), proponuje własny sposób wykonania
Gra na instrumentach	wydobywa dźwięki z instrumentu	wykonuje prosty rytm lub melodię	wykonuje melodię poprawnie	wykonuje melodię z zaangażowaniem i dbałością o poprawność	gra z pamięci, tworzy własny akompaniament lub improwizuje

Obszar aktywności muzycznej	Poziom konieczny (2)	Poziom podstawowy (3)	Poziom rozszerzający (4)	Poziom dopełniający (5)	Poziom wykraczający (6) (twórczy)
Ruch przy muzyce	reaguje ruchem na muzykę	uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych	wykonuje ruch zgodny z charakterem muzyki	świadomie interpretuje muzykę ruchem	tworzy własną ilustrację ruchową
Stuchanie i rozumienie muzyki	słucha muzyki	opisuje nastrój słuchanej muzyki	nazywa elementy muzyki w utworze	wskazuje elementy muzyki, wyjaśnia ich znaczenie	formułuje opinie na temat słuchanej muzyki
Tworzenie muzyki i współpraca	uczestniczy w działaniach zespołowych	współpracuje w zespole muzycznym	wykonuje zadania muzyczne w zespole	świadomie współtworzy działania muzyczne	tworzy własne pomysły muzyczne

Ocena z muzyki uwzględnia zarówno poziom opanowania umiejętności muzycznych ucznia, określonych w rubryce, jak i jego postawę podczas zajęć, w szczególności zaangażowanie, aktywność, współpracę oraz kreatywność.

Rubryka porządkuje przede wszystkim podstawowe obszary aktywności muzycznej ucznia. Pozostałe elementy oceniania, takie jak uczestnictwo w kulturze, refleksja nad własną pracą, współpraca, sprawczość oraz stosowanie zasad związanych z bezpieczeństwem i higieną działań muzycznych, uwzględniane są w bieżącej ocenie pracy ucznia.

Elementem oceny z muzyki jest również zdolność ucznia do refleksji nad własną pracą, podejmowania prób samooceny oraz korzystania z informacji zwrotnej w dalszym działaniu.

Uczeń nie jest zobowiązany do indywidualnych występów wokalnych; formy aktywności dostosowuje się do jego możliwości i poczucia bezpieczeństwa.

Ogólne kryteria oceniania:

Ocena niedostateczna (1)

Ocena niedostateczna (1) nie wynika z braku predyspozycji lub uzdolnień muzycznych ucznia. Może być wystawiona wyłącznie w sytuacji, gdy uczeń mimo wsparcia nauczyciela nie podejmuje prób realizacji zadań muzycznych, odmawia udziału w działaniach oraz wykazuje trwały brak zaangażowania w pracę na lekcjach.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń w minimalnym stopniu opanował wymagane wiadomości i umiejętności. Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania muzyczne, uczestniczy w śpiewie, ćwiczeniach rytmicznych oraz podejmuje próby udziału w działaniach muzycznych. Mimo trudności podejmuje próby działania muzycznego.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania. Potrafi wykonywać proste zadania muzyczne, czasem z pomocą nauczyciela, śpiewa w zespole klasowym, wykonuje prosty rytm lub melodię oraz rozpoznaje podstawowe pojęcia muzyczne.

Ocena dobra (4)

Uczeń poprawnie wykonuje większość zadań muzycznych. Śpiewa piosenki poprawnie pod względem rytmicznym, wykonuje proste melodie lub rytmy na instrumentach, rozpoznaje elementy muzyki oraz potrafi wykorzystać je w praktyce. Podejmuje próby samodzielnego wykorzystania poznanych elementów muzyki w działaniu.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń w pełni opanował wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania. Samodzielnie wykonuje zadania muzyczne, poprawnie śpiewa i gra na instrumentach, interpretuje muzykę ruchem lub głosem oraz świadomie wykorzystuje poznane pojęcia muzyczne w działaniu. Wykazuje samodzielność i inicjatywę w działaniach muzycznych.

Ocena celująca (6)

Uczeń wykazuje szczególne zainteresowanie muzyką oraz twórczo rozwija swoje umiejętności. Proponuje własne rozwiązania artystyczne, tworzy proste formy muzyczne, improwizuje oraz aktywnie uczestniczy w dodatkowych działaniach muzycznych.

Ocenianie kształtujące

Na lekcjach muzyki stosowane są elementy oceniania kształtującego, które wspierają rozwój ucznia oraz pomagają mu świadomie uczestniczyć w procesie uczenia się. Nauczyciel:

- przedstawia uczniom cele lekcji oraz kryteria sukcesu,
- udziela informacji zwrotnej dotyczącej wykonywanych zadań muzycznych,
- zachęca uczniów do refleksji nad własną pracą i postępami,
- wspiera rozwój umiejętności muzycznych poprzez wskazywanie dalszych kierunków pracy,
- stwarza sytuacje sprzyjające samoocenie oraz wzajemnej informacji zwrotnej w grupie.

Temat lekcji	Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
Rozdział I. Barwy jesieni		
1. Niech potączy nas muzyka!	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Łączy nas muzyka” (K) – reaguje ruchem na słuchaną muzykę podczas zabaw muzycznych (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych (P) – szanuje granice innych osób i zachowuje bezpieczną postawę podczas działań ruchowych (P)	– wykonuje kroki zgodnie z rytmem i charakterem muzyki (R) – wskazuje przykłady wpływu muzyki na samopoczucie, emocje lub relacje między ludźmi (R) – współpracuje podczas wspólnych działań muzycznych w grupie (D) – podaje własne przykłady sytuacji, w których muzyka pełni ważną rolę w życiu ludzi (W)

2. Rytm jest wszędzie	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Poczuj rytm i klaszcz!” (K) – wykonuje prosty rytm poprzez klaskanie lub ruch (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wykonuje akompaniament na instrumentach perkusyjnych (P) – rozpoznaje podstawowe wartości rytmiczne nut i pauz (P)	– wyjaśnia pojęcie rytmu (R) – wskazuje przykłady rytmu w przyrodzie i codziennych czynnościach (D) – tworzy własny prosty układ rytmiczny (W)
3. Rytmiczne zabawy	– uczestniczy w zabawach rytmicznych z wykorzystaniem gestodźwięków (K) – wykonuje proste rytmy za pomocą sylab rytmicznych (tataizacja) i schematy rytmiczne z wykorzystaniem gestodźwięków (P)	– współpracuje w grupie podczas zabaw rytmicznych (R) – wypowiada się na temat swoich trudności i sukcesów podczas wykonywania ćwiczeń rytmicznych (D) – tworzy własny sposób realizacji rytmu z wykorzystaniem gestodźwięków (W)
4. Dźwięki na pięciolinii	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Śpiewanka do-re-mi-fanka” (K) – śpiewa gamę z użyciem nazw solmizacyjnych (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – rozpoznaje wysokość dźwięków (od najniższego do najwyższego) (P) – zapisuje nuty na pięciolinii i wskazuje ich położenie na linii lub w polu (R)	– wyjaśnia pojęcie gamy i stosuje nazwy solmizacyjne dźwięków (R) – zapisuje dźwięki na pięciolinii (D) – wykorzystuje poznane nazwy dźwięków podczas wykonywania prostych ćwiczeń muzycznych (W)
5. Gramy na instrumentach	– wydobywa dźwięki z instrumentu (np. dzwonki, flet prosty) (K) – podejmuje próbę wykonania prostych melodii na instrumencie (K) – wykonuje prosty rytm lub melodię według prostego zapisu muzycznego lub schematu (P) – gra gamę C-dur na dzwoneczkach (P) – stosuje chwyt h¹, a¹, g¹ podczas gry na flecie (P)	– rozpoznaje nazwy literowe i solmizacyjne dźwięków (R) – stosuje zasady prawidłowego trzymania instrumentu i wydobywania dźwięku (D) – gra płynnie na dzwoneczkach „Melodię na białych płytkach” (W)
6. Dzień Edukacji Narodowej	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Święto nauczycieli” (K) – reaguje na zmianę tempa i dynamiki podczas wykonywania piosenki (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wykonuje ćwiczenia rytmiczne i artykulacyjne (P)	– stosuje wyraźną dykcję podczas śpiewu (R) – śpiewa, stosując zasady prawidłowej emisji głosu (D) – prezentuje praktycznie kolejne elementy przygotowania głosu do występu (W)

Warsztat muzyczny – podsumowanie	– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i głosowych przygotowujących do śpiewu (K) – wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne z użyciem tataizacji (K) – śpiewa melodie z użyciem nazw solmizacyjnych lub literowych (P) – wykonuje proste melodie głosem lub na instrumentach (P)	– rozpoznaje i nazywa dźwięki zapisane na pięciolinii (R) – wykonuje akompaniament rytmiczny na instrumentach lub gestodźwiękami (D) – stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania (D) – improwizuje proste rytmy lub ćwiczenia muzyczne (W)
7. Wolno i szybko – tempo w muzyce	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Wolno i szybko” (K) – reaguje ruchem na różne tempa muzyki (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – stosuje chwyt f^1, e^1, d^1 podczas gry na flecie (P)	– rozpoznaje tempo w słuchanym utworze (R) – wyjaśnia pojęcie tempa oraz znaczenie oznaczeń <i>largo</i>, <i>andante</i>, <i>allegro</i> (D) – wykonuje melodię na flecie w różnym tempie podczas wspólnego muzykowania (D) – samodzielnie dobiera tempo w metronomie i wykonuje ćwiczenie rytmiczne zgodnie z jego wskazaniem (W)
8. Głośno i cicho, czyli dynamika	– uczestniczy w śpiewie piosenki „<i>Piano – forte</i>” (K) – reaguje na zmiany głośności w muzyce (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym z uwzględnieniem zmian dynamiki (P) – wykonuje ćwiczenia wokalne polegające na śpiewaniu cicho i głośno (P) – stosuje chwyt c^1 i c^2 podczas gry na flecie (P) – wykonuje gamę C-dur na flecie (P)	– zna i stosuje oznaczenia dynamiczne p, mp, mf, f (R) – wyjaśnia wpływ dynamiki na charakter utworu muzycznego (D) – wykonuje gamę C-dur na flecie z zastosowaniem zmian dynamiki (D) – proponuje własny sposób muzycznego zilustrowania emocji poprzez zmianę dynamiki (W)
9. Gdy piosenka z wojskiem szła	– uczestniczy w śpiewie pieśni „Przybyli ułani” (K) – reaguje ruchem na rytm marszowy (K) – śpiewa pieśń w zespole klasowym lub z podziałem na role (P) – podaje przykłady roli pieśni w życiu żołnierzy (P)	– wykonuje akompaniament rytmiczny (R) – stosuje akcent muzyczny podczas gry na instrumencie (D) – opisuje własne emocje i skojarzenia związane ze słuchaniem pieśni żołnierskich (W)
10. „Mazurek Dąbrowskiego”	– uczestniczy w śpiewie „Mazurka Dąbrowskiego” (K) – zachowuje właściwą postawę podczas wykonywania hymnu (K) – śpiewa z pamięci dwie zwrotki hymnu państwowego w zespole klasowym (P) – ćwiczy układ palców dla chwytów b^1 i d^2 podczas gry na flecie prostym (P) – wskazuje sytuacje, w których wykonywany jest hymn Polski (P)	– wyjaśnia znaczenie hymnu i innych symboli narodowych (R) – gra melodię hymnu na flecie (R) – śpiewa z pamięci cztery zwrotki hymnu państwowego (D) – wyjaśnia pojęcie bemola i kropki przy nucie (D) – wypowiada własną opinię o znaczeniu hymnu i emocjach, które wywołuje (W)

Warsztat muzyczny – podsumowanie	– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i dykcyjnych (K) – wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne z użyciem tataizacji (K) – śpiewa melodie z użyciem nazw solmizacyjnych lub literowych (P) – wykonuje proste melodie głosem lub na instrumentach (P)	– rozpoznaje i nazywa dźwięki zapisane na pięciolinii (R) – wykonuje akompaniament rytmiczny na instrumentach lub gestodźwiękami (D) – stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania (D) – improwizuje proste rytmy lub ćwiczenia muzyczne (W)
Rozdział II. Zimowy czas		
1. Świąteczne tradycje	– uczestniczy w śpiewie kolęd „Wśród nocnej ciszy”, „Lulajże, Jezuniu” (K) – reaguje na charakter kolęd podczas wspólnego śpiewania (K) – śpiewa kolędy w zespole klasowym (P) – wykonuje melodię kolędy na instrumencie (P)	– rozpoznaje kolędy oraz ich świąteczny charakter (R) – wyjaśnia pojęcia kolędy i jasełek (D) – opisuje rolę wspólnego śpiewania kolęd w tradycji świątecznej (D) – wskazuje kolędy jako przykład muzyki związanej z polską tradycją i kulturą (W)
2. Kolędujemy!	– uczestniczy w śpiewie kolęd „Przybieżeli do Betlejem”, „Jezus malusieńki” (K) – wykonuje rytm do kolędy poprzez klaskanie lub grę na instrumencie (K) – śpiewa kolędy w zespole klasowym (P) – wykonuje melodię na instrumencie z uwzględnieniem zmian dynamiki (<i>piano</i>, <i>forte</i>) (P) – ćwiczy układ palców dla chwytu gis¹ podczas gry na flecie prostym (P)	– rozróżnia aranżacje tej samej kolędy (R) – wyjaśnia pojęcia akompaniamentu i aranżacji (D) – współpracuje w przygotowaniu klasowego występu kolędowego (D) – proponuje własny pomysł wykonania kolędy podczas klasowego koncertu (W) – porównuje różne aranżacje kolędy i uzasadnia, które wykonanie uważa za najciekawsze (W)
3. Wysoko i nisko – rodzaje głosów	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Twój głos” (K) – rozpoznaje wysoki i niski głos w przykładach muzycznych (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – rozpoznaje głosy żeńskie i męskie w słuchanych przykładach (P)	– zna i nazywa podstawowe rodzaje głosów (sopran, alt, tenor, bas) (R) – wyjaśnia pojęcie barwy głosu (D) – wyjaśnia zasady dbania o głos i znaczenie prawidłowej emisji (D) – wykonuje ćwiczenia przygotowujące głos i stosuje je podczas śpiewu (W)
4. Zima malowana dźwiękami	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Zima dźwiękiem malowana” (K) – reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wykonuje melodię na instrumencie (P)	– rozpoznaje nastrój i charakter utworu „Zima” z cyklu „Cztery pory roku” A. Vivaldiego (R) – wykonuje zapisany rytm z uwzględnieniem pauz (R) – interpretuje charakter muzyki ruchem lub działaniem muzycznym (D)

		– tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną zimowymi zjawiskami (W) – interpretuje słuchaną muzykę i opisuje własne wyobrażenia lub skojarzenia (W)
5. Muzyczny prezent dla babci i dziadka	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Samba dla babci i dziadka” (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wykonuje akompaniament rytmiczny do piosenki (P)	– rozpoznaje budowę piosenki: zwrotka i refren (R) – realizuje charakterystyczny rytm samby podczas gry na instrumentach perkusyjnych (D) – wyjaśnia, czym jest samba (D) – proponuje utwory do słuchania i uzasadnia swoją opinię o nich (W)
6. Cudowne dzieci muzyki	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Muzyczne echo Warszawy” (K) – słucha utworów Chopina, Mozarta i Paganiniego oraz odpowiada na pytania dotyczące słuchanej muzyki (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów (fortepian, skrzypce, orkiestra) (P)	– określa charakter słuchanych utworów (R) – wyjaśnia pojęcie „cudownego dziecka” w muzyce (D) – opisuje znaczenie pracy i wytrwałości w rozwijaniu talentu (D) – przygotowuje prezentację o wybranym kompozytorze (W)
Warsztat muzyczny – podsumowanie	– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i emisyjnych (K) – wykonuje proste rytmy poprzez klaskanie lub wystukiwanie (K) – śpiewa gamę C-dur solmizacją (P) – wykonuje proste melodie na instrumencie (P)	– rozpoznaje kolędy oraz rodzaje głosów ludzkich (R) – stosuje poznane elementy muzyki podczas wspólnego muzykowania (D) – współpracuje w grupie podczas działań muzycznych (D) – improwizuje proste ilustracje dźwiękowe lub krótkie formy muzyczne (W)
Rozdział III. Rytm wiosny		
1. Instrumenty perkusyjne	– uczestniczy w wykonywaniu prostych rytmów na instrumentach perkusyjnych lub przedmiotach codziennego użytku (K) – reaguje ruchem na rytm muzyki (K) – wykonuje prosty rytm z wykorzystaniem instrumentów perkusyjnych lub gestodźwięków (P) – rozpoznaje wybrane instrumenty perkusyjne (P)	– wyjaśnia podział instrumentów perkusyjnych na melodyczne i niemelodyczne (R) – wyjaśnia, dlaczego rytm jest ważny podczas wspólnego muzykowania (D) – tworzy rytmiczną ilustrację muzyczną (W)
2. Rytmiczne rozgrywki	– uczestniczy w wykonywaniu prostych rytmów na instrumentach perkusyjnych (K) – reaguje na gesty dyrygenta podczas wspólnego muzykowania (K) – wykonuje rytm w zespole muzycznym (P) – wykonuje akompaniament rytmiczny do melodii (P)	– rozumie rolę rytmu w zespołowym muzykowaniu (R) – wyjaśnia rolę perkusisty w zespole muzycznym (D) – współpracuje w zespole podczas wspólnego muzykowania (D) – wykonuje ćwiczenie rytmiczne wymagające koordynacji obu rąk i opisuje trudności w jego wykonaniu (W)

3. W wiosennym nastroju	– uczestniczy w śpiewie piosenki z wykorzystaniem gestodźwięków (K) – reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wskazuje elementy muzyki wpływające na charakter utworu (tempo, wysokość dźwięków, rytm) (P) – wyjaśnia, na czym polega technika <i>frullato</i> i stosuje ją w grze na flecie (P)	- wykonuje fragment melodii „Poranek” E. Griega na instrumencie melodycznym (R) – określa charakter i elementy muzyki w słuchanych utworach („Wiosna” A. Vivaldiego, „Poranek” E. Griega) (R) – interpretuje charakter muzyki ruchem lub działaniem muzycznym (D) – tworzy ilustrację dźwiękową inspirowaną odgłosami przyrody (W)
4. Wielkanocne tradycje	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Mazurek wielkanocny” (K) – reaguje na charakter muzyki podczas wspólnego śpiewania (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wskazuje wielkanocne zwyczaje opisane w tekście piosenki „Mazurek wielkanocny” (P)	- wymienia cechy muzyki ludowej (R) – wyjaśnia rolę muzyki w tradycjach i obrzędach wielkanocnych (D) – rozpoznaje wybrane polskie instrumenty ludowe i ich brzmienie (D) – opisuje wybrane zwyczaje wielkanocne i wyraża swoją opinię na ich temat (W) – dzieli się własnymi doświadczeniami związanymi z obchodzeniem Wielkanocy (W)
5. Krakowiak – taniec narodowy	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Krakowiaczek jeden” (K) – reaguje ruchem na charakter muzyki krakowiaka (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wymienia charakterystyczne cechy krakowiaka (P)	– wyjaśnia pojęcie synkopy i akcentu muzycznego (R) – wykonuje ćwiczenia z synkopą i akcentem muzycznym (R) – wykonuje podstawowe kroki krakowiaka zgodnie z charakterem muzyki (D) – opisuje charakterystyczne elementy stroju krakowskiego i ich znaczenie w tradycji ludowej (W)
6. Nasze majowe święta	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Biało-czerwony dzień” (K) – reaguje ruchem na charakter muzyki patriotycznej (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wykonuje prostą melodię lub rytm na instrumencie (P)	– rozpoznaje pieśń „Witaj, majowa jutrzeńko” (R) – wyjaśnia znaczenie majowych świąt narodowych (D) – współpracuje w zespole podczas wykonywania piosenki z podziałem na role (śpiew i gra) (D) – tworzy w grupie prosty rytm inspirowany muzyką marszową i prezentuje go klasie (W)
Warsztat muzyczny – podsumowanie	– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych i emisyjnych (K) – wykonuje proste rytmy poprzez klaskanie lub grę na instrumentach (K)	– rozpoznaje instrumenty perkusyjne i ich brzmienie (R) – wyraża charakter muzyki ruchem podczas słuchania utworu (D) – współpracuje w grupie podczas działań muzycznych (D)

	– śpiewa piosenkę „Biało-czerwony dzień” w zespole klasowym (P) – wykonuje akompaniament rytmiczny (P)	– tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną przyrodą (W)
Rozdział IV. Zbliża się lato		
1. Dla mamy i taty	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Dla mamy i taty” (K) – reaguje ruchem na charakter muzyki podczas zabaw muzyczno-ruchowych (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P)	– wykonuje wybrany utwór na instrumencie melodycznym (R) – wyjaśnia rolę muzyki w wyrażaniu uczuć i relacji rodzinnych (D) – współpracuje w grupie podczas przygotowania i wykonania utworu (D) – tworzy krótki utwór muzyczny dla bliskiej osoby lub proponuje sposób jego wykonania (W)
2. Święto wszystkich dzieci	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Chcę być kimś ważnym” (K) – reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wykonuje fragment melodii na flecie lub dzwonkach (P)	– rozpoznaje elementy muzyki wpływające na nastrój utworu (R) – wyraża emocje poprzez śpiew, ruch (D) – improwizuje krótkie dźwięki lub gesty muzyczne wyrażające emocje (W)
3. O czym może mówić muzyka?	– słucha fragmentów „Karnawału zwierząt” C. Saint-Saënsa i odpowiada na pytania dotyczące muzyki (K) – reaguje ruchem na charakter słuchanej muzyki (K) – rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów (kontrabas, flet, wiolonczela) (P) – opisuje nastrój słuchanego utworu (P)	– wskazuje elementy muzyki wpływające na ilustracyjność muzyczną (R) – wyjaśnia rolę instrumentów w tworzeniu muzycznej opowieści (D) – opisuje własne skojarzenia i emocje wywołane muzyką (W) – tworzy rysunek lub ruchową interpretację inspirowaną słuchanym utworem (W)
4. Z piosenką nad morze!	– uczestniczy w śpiewie piosenki „Żeglarz i fale” (K) – śpiewa piosenkę w zespole klasowym (P) – wykonuje rytm i układ ruchów do piosenki (P)	– określa charakter piosenek żeglarskich (R) – wyjaśnia pojęcie szanty i jej rolę w pracy marynarzy (D) – proponuje i prezentuje fragment wybranego utworu o tematyce morskiej (W)
Warsztat muzyczny – podsumowanie roku	– uczestniczy w ćwiczeniach oddechowych, dykcyjnych i emisyjnych (K) – reaguje na gesty dyrygenta podczas wspólnego muzykowania (K) – wykonuje proste rytmy poprzez gestodźwięki lub grę na instrumentach perkusyjnych (P) – wykonuje rytm w zespole muzycznym (P)	– stosuje wyraźną dykcję podczas śpiewu (R) – wyraża emocje ruchem i dźwiękiem z zastosowaniem zmian tempa i dynamiki (D) – współpracuje w grupie podczas działań muzycznych (D) – tworzy prostą ilustrację dźwiękową inspirowaną przyrodą (W)

ZAKŁADANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW klasy V - VII

Uczeń kończący edukację muzyczną na drugim etapie nauczania powinien:

- 1) znać podstawowe pojęcia muzyczne (*melodia, rytm, tempo, akompaniament, dźwięk, gama, akord*) i stosować je w praktyce – w śpiewie, grze na instrumentach, rozmowach o muzyce;
- 2) odczytywać i zapisywać podstawowe oznaczenia muzyczne:
 - elementy notacji muzycznej (klucz wiolinowy, nuty, pauzy, znaki chromatyczne);
 - skróty pisowni muzycznej (repetycja, volty);
 - podział wartości rytmicznych;
 - metrum 2_4 , 3_4 , 4_4 , 3_8 ;
 - oznaczenia agogiczne i oznaczenia dynamiczne (*p, f, mp, mf, pp, ff, crescendo, decrescendo*);
 - oznaczenia artykulacyjne (*legato, staccato, non legato, glissando, tremolo*);
- 3) śpiewać:
 - polski hymn państwowy;
 - „Ode do radości”;
 - wybrane pieśni patriotyczne;
 - kanony;
 - piosenki dziecięce i popularne;
- 4) grać na wybranych instrumentach:
 - schematy rytmiczne;
 - melodie;
 - proste utwory;
 - hymn Europy;
- 5) odtwarzać proste rytmy ruchem i gestodźwiękami;
- 6) wykonywać podstawowe kroki i figury wybranych tańców ludowych i towarzyskich;

- 7) określać cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych;
- 8) tworzyć improwizacje (wokalne, instrumentalne, ruchowe);
- 9) tworzyć proste rytmy i akompaniamenty;
- 10) wymieniać przykłady instrumentów z trzech podstawowych grup;
- 11) rozpoznawać głosy wokalne (sopran, alt, tenor, bas);
- 12) określać aparat wykonawczy muzyki wokальной i instrumentalnej (soliści, zespoły);
- 13) znać strukturę form muzycznych (AB, ABA¹, wariacja, rondo);
- 14) rozpoznawać fakturę jednogłosową i wielogłosową;
- 15) wymieniać nazwy okresów w dziejach muzyki i przyporządkować do nich wybranych kompozytorów;
- 16) wyrażać muzykę za pomocą środków pozamuzycznych.

Uczeń powinien także:

- stosować się do postanowień kontraktu zawartego z nauczycielem na początku roku szkolnego;
- dbać o precyzję wykonywanych utworów wokálních i instrumentalnych;
- angażować się w pracę zespołową;
- inspirować swoimi działaniami innych uczniów;
- słuchać muzyki w sposób kulturalny;
- zachowywać się kulturalnie i przestrzegać dyscypliny;
- być tolerancyjnym w stosunku do innych gustów, zachowań, poglądów;
- okazywać szacunek dla tradycji i kultury własnego narodu oraz innych narodów.

METODY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Kontrola osiągnięć uczniów odbywa się poprzez:

- realizację zadań praktycznych (śpiewanie, granie, ruch przy muzyce, taniec, improwizacja, tworzenie);

- realizację zadań teoretycznych (quizy, gry dydaktyczne, pytania i odpowiedzi, sprawdziany);
- tworzenie prezentacji, gazetek, albumów itp.;
- występy artystyczne na forum klasowym, szkolnym i pozaszkolnym.

Muzyka jako przedmiot artystyczny wymaga specyficznego podejścia do sposobów sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia. Ocena proponowana przez nauczyciela powinna przede wszystkim motywować młodego człowieka do działania. Przy ocenianiu trzeba uwzględnić różne formy aktywności ucznia (odtworzenie, muzykowanie, tworzenie), przy czym nie należy oceniać jego zdolności, a jedynie postępy i zaangażowanie oraz wkład pracy. Ważne są również informacje, jakie niesie ze sobą ocena. Powinna ona bowiem zaznajamiać ucznia (oraz osoby zainteresowane, czyli jego rodziców bądź opiekunów i nauczyciela) z postępami, jakich dokonał w danym przedziale czasu. Ocenie podlegają:

1) umiejętności w zakresie:

- śpiewania;
- grania na instrumentach;
- tworzenia muzyki;
- ruchu przy muzyce;
- tworzenia wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów;

2) wiedza o muzyce:

- zagadnienia teoretyczne – znajomość podstawowych pojęć muzycznych i umiejętność ich stosowania w wypowiedziach o muzyce;
- wiadomości o kompozytorach;
- znajomość aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły, chóry, orkiestry);
- opanowanie zagadnień z zakresu szeroko pojętej kultury muzycznej;

3) postępy, zaangażowanie, wkład pracy w działania muzyczne:

- aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem;
- umiejętność pracy w grupie – współpraca i wzajemna pomoc;
- prezentacja dokonań;

- kreatywność.

Na przedmiocie muzyka nauczyciel wprowadza elementy oceniania kształtującego tj. podanie uczniom: celu lekcji, kryteriów oceniania, zagadnień przed planowanym sprawdzianem wiadomości.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- samodzielnie zdobywa wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy, inicjuje różnorodne zadania, projekty;
- potrafi zagrać melodie przewidziane w podręczniku oraz inne proste melodie na flecie, dzwonkach lub keyboardzie;
- umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz spoza niego;
- opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z historii sztuki;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- zawsze jest przygotowany do lekcji, wykonuje dodatkowe zadania np. referaty, prezentacje;
- jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych, jest bardzo aktywny muzycznie,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego koła muzycznego lub w występach artystycznych,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- potrafi zagrać większość melodii przewidzianych w programie nauczania na flecie i dzwonkach;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania;

- zawsze jest przygotowany do lekcji, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.
- potrafi rytmizować teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie i/lub dzwonkach;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym;
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
- zwykle jest przygotowany do lekcji, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych;
- rytmizuje łatwe teksty;
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela;
- potrafi zagrać /niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela/ niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwonkach;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania;
- czasem jest przygotowany do lekcji, stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy;

- potrafi się skupić podczas słuchania koncertów muzycznych.
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania, myli terminy i pojęcia muzyczne,
- jest w stanie wykonać proste ćwiczenie przy pomocy nauczyciela,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- rzadko jest przygotowany do lekcji, stara się prowadzić zeszyt przedmiotowy lecz są w nim znaczne braki;
- nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych.
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);
- nie jest w stanie wykonać prostych ćwiczeń nawet przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi grać na żadnym instrumencie melodycznym;
- ma duże trudności z zaśpiewaniem jakiejkolwiek piosenki;
- jest pasywny na lekcjach, nie uważa;
- nie jest przygotowany do lekcji, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- nie wykazuje żadnych chęci nauczania się czegokolwiek, nadrobienia braków, poprawienia ocen.

Uwaga: Ocena niedostateczna nie może wynikać z braku możliwości czy braku uzdolnień ucznia. Należy ją traktować wyłącznie jako skutek całkowitej niechęci ucznia do przedmiotu i do pracy na lekcjach oraz braku zaangażowania.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dostosowuje się treści, metody i organizację nauczania. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Sposoby dostosowania stanowią załącznik do karty pomocy psychologiczno-pedagogicznej każdego ucznia.

KLASA V

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
Na dobry początek. Organizacja pracy na lekcjach muzyki w klasie piątej	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i kryteria oceniania, a także zapoznają się z nowym podręcznikiem. Piosenka <i>Z naszymi marzeniami</i> oraz zabawa „Wakacyjne wspomnienia dźwiękowe” służą rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.	
Tajemnicze muzyczne znaki. Zastosowanie oznaczeń: repetycji, volty, <i>da capo al fine</i> i fermaty	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrowną</i>, • gra utwór <i>Na skróty</i>, • wymienia nazwy oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym.	• śpiewa solo piosenkę <i>Na wędrowną</i>, • wyjaśnia oznaczenia stosowane w zapisie nutowym, • wskazuje w zapisie nutowym poznane symbole muzyczne.
Muzyczne rozmowy. Okresowa budowa utworu muzycznego	• śpiewa piosenkę <i>Wlazł kotek na płatek</i>, • gra w grupie utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego w podręczniku), • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poprzednik, następnik, zdanie muzyczne, okres muzyczny, forma muzyczna</i>.	• gra solo utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego w podręczniku), • wskazuje poprzednik i następnik w utworach opartych na budowie okresowej, • improwizuje zakończenie następnika podczas wykonywania utworu w formie okresu muzycznego.
Muzyka w roli głównej. Różne formy prezentacji muzyki	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyka</i>, • wymienia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>, • podaje zasady z „Kodeksu melomana”.	• śpiewa solo piosenkę <i>Muzyka</i>, • wyjaśnia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>, • stosuje się do zasad z „Kodeksu podczas szkolnych koncertów, uroczystości itp.
Dla nauczycieli. Pieśni okolicznościowe	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i>, • gra w grupie pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, • improwizuje prosty układ ruchowy do odtwarzanej muzyki, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje w zespole jeden głos na instrumencie niemelodycznym.	• śpiewa solo piosenkę <i>Nauczycielom</i>, • wykonuje solo pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, • realizuje układ ruchowy według własnego pomysłu do odtwarzanej muzyki, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje samodzielnie

		jeden głos na instrumencie melodycznym.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Wolno, szybciej, coraz szybciej. Tempo w muzyce i jego rodzaje	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • wykonuje <i>Rapowankę</i> z odpowiednimi zmianami tempa, wyjaśnia znaczenie terminu <i>tempo</i>, • tłumaczy, do czego służy metronom.	• śpiewa solo piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • rozróżnia rodzaje tempa i wskazuje na jego zmiany w utworze, • określa tempo zaprezentowanych utworów, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>agogika</i>.
Formy ABA i ABA ₁ . Trzyczęściowe formy muzyczne ABA i ABA ₁	• wykonuje <i>Śpiewankę ABA</i>, • gra w grupie melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • porusza się do muzyki z rekwizytem, • wyjaśnia, czym charakteryzują się formy ABA i ABA₁.	• gra solo melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • rozpoznaje przykłady formy ABA i ABA₁ wśród słuchanych utworów, • wskazuje różnice między formami ABA i ABA₁, • przekształca melodię w formie ABA w utwór w formie ABA₁
Metrum, czyli miara. Zagadnienia i pojęcia związane z metrum muzycznym	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • gra w grupie melodię w metrum 3/4, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>metrum</i>, <i>akcent</i>, <i>takt</i>, <i>taktowanie</i>.	• śpiewa solo piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • gra solo melodię w metrum 3/4, • rozpoznaje metrum w słuchanych utworach.
Dzisiaj wielka jest rocznica... Pieśni żołnierskie i legionowe	• śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>, • wymienia tytuły pieśni legionowych, • określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich i legionowych, • wykonuje na instrumentach perkusyjnych akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i>, • wyjaśnia, czym jest przedtakt.	• śpiewa pieśni <i>Pierwsza Brygada</i> oraz <i>Piechota</i>, • układa akompaniament rytmiczny do refrenu pieśni <i>Piechota</i>, • wskazuje przedtakt w zapisie nutowym.
Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy	• śpiewa w grupie piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>, • gra na dzwonek akompaniament do piosenki <i>A idźże, chodaczku</i>.	• śpiewa solo piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>, • improwizuje śpiewanki, które mogłyby towarzyszyć andrzejkowemu wrózeniu, • śpiewa melodię ułożoną samodzielnie (z wykorzystaniem podanego rytmu i tekstu rymowanki).
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • gra kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>,	• śpiewa solo piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • wyjaśnia, czym się różni kolęda od pastorałki.

Polskie tradycje związane z Bożym Narodzeniem. Wykonywanie utworów bożonarodzeniowych	- wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe kultywowane w jego rodzinie i w regionie, - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kolęda, pastorałka</i>.	
<i>Kolędować Malemu...</i> Kolędy i pastorałki. Wspólne kolędowanie	- śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, - wyjaśnia znaczenie terminu <i>jaselka</i>, - rozpoznaje słuchane kolędy, - wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską.	- śpiewa solo kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, - rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych w słuchanych kolędach, - omawia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w krajach sąsiadujących z Polską.
W zimowym nastroju. Nastrój w muzyce	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>, - określa nastrój słuchanych utworów, - maluje zimowy pejzaż nawiązujący do kompozycji S. Moniuszki.	- śpiewa solo piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>, - uczestniczy w zabawie „Jaki to nastrój?”, - opowiada o swoich skojarzeniach powstałych pod wpływem wysłuchanej muzyki.
Usprawiedliwione spóźnienie, czyli kanon. Forma kanonu w muzyce	- śpiewa unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>, - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono, kanon, muzyka wielogłosowa</i>.	- śpiewa piosenkę <i>Mały kanon</i> w wielogłosie, - przedstawia formę kanonu graficznie oraz w postaci układu ruchowego.
Zaśpiewajmy i zagrajmy w kanonie! Forma kanonu w praktyce	- wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>, - śpiewa i gra na flecie gamę C-dur – <i>unisono</i> i w kanonie, - wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą.	- wykonuje piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i> w wielogłosie, - opracowuje i wykonuje (wspólnie z koleżankami i kolegami) własny kanon rytmiczny.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Na wielu strunach. Instrumenty strunowe. Podział instrumentów strunowych	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, - wymienia instrumenty strunowe i przedstawia ich podział na poszczególne grupy.	- śpiewa solo piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, - rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów strunowych, - Opowiada o historii powstania pierwszych instrumentów strunowych na podstawie wiadomości z podręcznika.
Młodość Fryderyka Chopina. Życie i twórczość Chopina do roku 1830	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, - podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina, - wyjaśnia znaczenie terminu <i>mazurek</i>.	- śpiewa solo piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, - opowiada o młodości Chopina na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku, - wyjaśnia, czym różni się mazurek od mazura.
Na ludową nutę. Narodowe tańce polskie: krakowiak	- śpiewa w grupie piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> i <i>Krakowiaczek jeden</i>, - wykonuje krok podstawowy krakowiaka, - odtwarza schemat rytmiczny synkopy, - podaje charakterystyczne cechy krakowiaka, - wymienia instrumenty ludowe,	- śpiewa solo piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> i <i>Krakowiaczek jeden</i>, - opisuje poszczególne instrumenty ludowe, - rozpoznaje brzmienie instrumentów ludowych w słuchanym utworze.

	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>synkopa, kapela</i>.	
Folklor naszych sąsiadów. Folklor muzyczny krajów sąsiadujących z Polską	• wykonuje piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>, • śpiewa pierwszy głos z piosenki <i>Żuraw</i>, • gra melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>, • tańczy polkę krokiem podstawowym, • charakteryzuje muzykę ludową Słowacji, Czech, Ukrainy, Rosji i Niemiec.	• śpiewa piosenkę <i>Żuraw w dwugłosie</i>, • gra melodię piosenki <i>Żuraw</i>, • rozpoznaje w słuchanych utworach cechy ludowej muzyki słowackiej, czeskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i niemieckiej, • układa akompaniament perkusyjny do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>.
Muzyka źródeł. Jak muzykowano w prehistorii	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, • wykonuje melodie: <i>Bele mama</i> i <i>Nie martw się</i>, • wymienia instrumenty prehistoryczne.	• śpiewa solo piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, • wykonuje układ ruchowy do piosenki <i>Bele mama</i>, • opowiada o powstaniu pierwszych instrumentów prehistorycznych.
Śpiewajmy razem – chór. Rodzaje chórów	• wykonuje w grupie piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat</i> i <i>Chce iść naród mój</i>, • wymienia wykonawców muzyki wokalne, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka wokalna, solista, zespół wokalny, chór, a cappella</i>.	• śpiewa solo piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat</i> i <i>Chce iść naród mój</i>, • rozpoznaje, jakiego rodzaju chóry wykonują utwory prezentowane na lekcji, • wymienia formy muzyki wokalne przeznaczone do wykonania przez chór.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Muzyka i przyroda. Muzyka ilustracyjna i muzyka programowa	• wykonuje w grupie piosenkę <i>Mokro</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa, muzyka ilustracyjna</i>, • układa utwór perkusyjny, w którym brzmienie instrumentów naśladuje odgłosy zwierząt ukazanych na rysunku w podręczniku,	• śpiewa solo piosenkę <i>Mokro</i>, • rozpoznaje cechy muzyki programowej i ilustracyjnej w wysłuchanych utworach, • wymyśla opowieść, która mogłaby być programem utworu muzycznego, • układa i wykonuje muzykę nawiązującą do ilustracji.
Na majówkę. Zabawy muzyczne z gestodźwiękami i instrum. perkusyjnymi	• wykonuje w grupie fragment piosenki <i>Ja mam tylko jeden świat</i> • realizuje rytm za pomocą tataizacji i gestodźwięków, • tańczy do melodii <i>Majówkowa poleczka</i>.	• śpiewa solo piosenkę <i>Ja mam tylko jeden świat</i> • wykonuje akompaniament do piosenki, • gra melodię <i>Majówkowa poleczka</i>.
O rodzinie w rytmie rock and rolla. Rock and roll.	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, • charakteryzuje muzykę rockandrollową, • wykonuje krok podstawowy rock and rolla.	• śpiewa solo piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, • tańczy rock and rolla do odtwarzanej muzyki, • gra akompaniament do utworu rockandrollowego.
Przy ognisku, czyli o akompaniamentcie. Funkcja i rodzaje akompaniamentu	• śpiewa piosenki <i>Plonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i>, • wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament, burdon, półplayback</i>,	• wykonuje piosenkę <i>Plonie ognisko w lesie</i> w kanonie dwugłosowym, • charakteryzuje omówione na lekcji rodzaje akompaniamentu i rozpoznaje je w słuchanych utworach.

	rytmiczny, akompaniament harmoniczny), • realizuje w grupie partyturę utworu <i>Stokrotka</i> .	
Wakacje! Powtórzenie i utrwalenie wiadomości zdobytych w klasie piątej	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i> , • bierze udział w „Muzycznym konkursie” – klasowej grze dydaktycznej.	• śpiewa solo piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i> .

KLASA VI

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
Ostatnie letnie wyprawy. Organizacja pracy w klasie 6. Nauka kroku podstawowego cza-czy oraz piosenki <i>Cza-cza na koniec lata</i>	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i kryteria oceniania, ewentualnie dokonują w nich niezbędnych zmian. Zapoznają się także z podręcznikiem i Zeszytem ucznia „Lekcja muzyki” dla klasy 6. Piosenka <i>Cza-cza na koniec lata</i> służy rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.	
Dobrze z piosenką wędrować. Piosenki turystyczne i ich wykon.. Nauka piosenek: <i>Lubię podróżować, Jak dobrze nam zdobywać góry</i>	• śpiewa w grupie piosenki: <i>Lubię podróżować, Jak dobrze nam zdobywać góry</i> • gra w grupie melodię piosenki <i>Lubię podróżować</i> w formie kanonu • wykonuje akompaniament do piosenki <i>Lubię podróżować</i> • charakteryzuje piosenki turystyczne i podaje ich przykłady	• śpiewa solo piosenki: <i>Lubię podróżować, Jak dobrze nam zdobywać góry</i> • układa akompaniament do piosenki <i>Lubię podróżować</i> • wymienia nazwiska artystów i nazwy zespołów muzycznych wykonujących piosenki turystyczne
Jednym głosem – wielogłosem. Sposoby wykonywania muzyki wokalne	• śpiewa partie choralne piosenki <i>Pojedziemy na łów</i> • wymienia rodzaje chórów i zespołów wokalnych • wyjaśnia znaczenie terminów: solo, unisono, duet, burdon	• śpiewa partię burdonu, górnego głosu towarzyszącego lub jednego głosu z partii duetu albo zespołu w piosence <i>Pojedziemy na łów</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: muzyka wielogłosowa, górny głos towarzyszący
Pobawmy się w wariacje. Forma wariacji	• gra temat i jedną wariację z utworu <i>Wariacje na temat „Wlazł kotek na płotek”</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: wariacje na temat, temat wariacji, wariacja • rozpoznaje temat wariacji w słuchanym utworze	• gra cały utwór <i>Wariacje na temat „Wlazł kotek na płotek”</i> • określa liczbę przekształceń wariacyjnych tematu w słuchanym utworze • podaje przykłady pozamuzyczne ilustrujące formę wariacji
Naszemu nauczycielom. Z dedykacją dla	• śpiewa unisono piosenkę <i>Pięknie żyć</i> • wykonuje układ ruchowy do słuchanego utworu	• śpiewa w dwugłosie piosenkę <i>Pięknie żyć</i> • tworzy układ ruchowy do słuchanego utworu

nauczycieli	• gra w grupie <i>Marsz triumfalny</i> z opery <i>Aida</i> • wyjaśnia znaczenie terminu triola	• gra solo <i>Marsz triumfalny</i> z opery <i>Aida</i> • podaje różne przykłady zastosowania trioli i realizuje poprawnie triolę ósemkową
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiadomości i umiejętności (lekcje 1–5) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Wspólne muzykowanie. Trójdźwięk, akompaniament harmoniczny. Nauka piosenki <i>Hej, Zuzanno</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Hej, Zuzanno</i> • realizuje partię melodyczną z partytury utworu <i>Trzy kurki</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akord, trójdźwięk, stopnie gamy, ostinato</i> • realizuje na pudełku akustycznym rytm według partytury akompaniamentu do piosenki <i>Hej, Zuzanno</i> • tańczy do piosenki <i>Hej, Zuzanno</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Hej, Zuzanno</i> • realizuje partię akompaniamentu z partytury utworu <i>Trzy kurki</i> • rozpoznaje instrumenty akompaniujące w słuchanych utworach • według partytury gra na dzwonkach akompaniament do piosenki <i>Hej, Zuzanno</i>
Muzyka ludowa w Europie i na świecie. Folklor muzyczny różnych zakątków świata. Nauka piosenek: <i>Santa Lucia, Gong</i>	• śpiewa w grupie piosenki: <i>Santa Lucia, Gong</i> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>pentatonika</i> • charakteryzuje muzykę ludową wybranych krajów	• śpiewa solo piosenki: <i>Santa Lucia, Gong</i> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>muzyka folk</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>flamenco, bel canto</i> oraz przyporządkowuje je do właściwego kraju • podaje przykłady chińskich instrumentów ludowych • improwizuje na dzwonkach lub na instrumencie klawiszowym melodię opartą na pentatonice
Wolfgang Amadeusz Mozart i klasycyzm w muzyce. Klasycyzm w muzyce i jego przedstawiciele	• gra w grupie melodię utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i> • charakteryzuje muzykę klasycyzmu • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>homofonia, styl galant</i> • przedstawia fakty z życia W.A. Mozarta	• gra solo melodię utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i> • wyjaśnia, kim byli klasycy wiedeńscy • rozpoznaje cechy stylu <i>galant</i> w słuchanej muzyce • wymienia formy muzyczne stosowane przez W.A. Mozarta i podaje wybrane tytuły jego utworów poznanych na lekcji
Piosenki żołnierskie i powstańcze. Nauka utworów: <i>Echo dawnej piosenki, Warszawskie dzieci</i>	• śpiewa w grupie piosenki: <i>Echo dawnej piosenki, Warszawskie dzieci</i> • gra w grupie melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i> • wykonuje akompaniament rytmiczny do piosenki <i>Warszawskie dzieci</i> • wymienia tytuły piosenek żołnierskich i powstańczych	• śpiewa solo piosenki: <i>Echo dawnej piosenki, Warszawskie dzieci</i> • gra solo melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i> • tworzy akompaniament rytmiczny do piosenki <i>Warszawskie dzieci</i> • omawia piosenki żołnierskie i powstańcze
Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy. Nauka piosenki <i>A idźże, chodaczku</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>A idźże, chodaczku</i> • realizuje akompaniament do piosenki • rytmizuje w grupie przysłowia związane z andrzejkami • omawia tradycje i zwyczaje andrzejkowe	• śpiewa solo piosenkę <i>A idźże, chodaczku</i> • samodzielnie rytmizuje przysłowia związane z andrzejkami • improwizuje śpiewanki oparte na przysłowiach andrzejkowych
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiadomości i umiejętności (lekcje 7–11) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Kolędy świata. Świąteczna	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Nadeszły święta</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Nadeszły święta</i>

muzyka z różnych stron świata	• śpiewa i gra w grupie kolędę <i>Cicha noc</i> • przedstawia okoliczności powstania kolędy <i>Cicha noc</i> • gra w grupie melodie: <i>Joy to the World, O, Tannenbaum</i>	• śpiewa i gra solo kolędę <i>Cicha noc</i> • wykonuje solo melodie: <i>Joy to the World, O, Tannenbaum</i> • układa i realizuje akompaniament rytmiczny do wybranej kolędy
Boże Narodzenie na świecie. Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe w wybranych krajach	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Jingle bells</i> • gra w grupie kolędę <i>El Noi de la Mare</i> • wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kultywowane w wybranych krajach Europy • wykonuje akompaniament rytmiczny na instrumentach perkusyjnych do piosenki <i>Jingle bells</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Jingle bells</i> • gra solo kolędę <i>El Noi de la Mare</i> • wymienia tytuły znanych piosenek o tematyce bożonarodzeniowej • układa akompaniament rytmiczny na instrumenty perkusyjne do piosenki <i>Jingle bells</i>
Zimowo, mroźnie, wesoło. Nauka piosenki <i>Rymy do zimy</i> . Pastisz muzyczny	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Rymy do zimy</i> • określa charakter słuchanych utworów • gra w grupie fragment melodii <i>Humoreska</i> • wyjaśnia, czym jest pastisz muzyczny	• śpiewa solo piosenkę <i>Rymy do zimy</i> • gra solo fragment melodii <i>Humoreska</i> • opowiada ciekawostki o muzyce i kompozytorach
W karnawałowych rytmach. Muzyczny karnawał. Nauka samby	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Karnawałowy rytm</i> • gra w grupie utwór <i>Karnawał w Wenecji</i> • omawia zwyczaje związane z karnawalem • wykonuje krok podstawowy samby	• śpiewa solo piosenkę <i>Karnawałowy rytm</i> • gra solo utwór <i>Karnawał w Wenecji</i> • podaje nazwę tańca, do którego nawiązuje prezentowany utwór • omawia zwyczaje karnawałowe w Rio de Janeiro i w Wenecji • tańczy sambę do piosenki <i>Karnawałowy rytm</i>
Fryderyk Chopin na emigracji	• śpiewa piosenkę <i>Chopin w Paryżu</i> • przedstawia podstawowe fakty z życia Chopina na emigracji • wymienia formy muzyczne stosowane przez Chopina oraz określa nastrój jego utworów wysłuchanych na lekcji	• śpiewa pieśń <i>Życzenie</i> • charakteryzuje postać Chopina na podstawie wiadomości zawartych w infografice „Z albumu pani Justyny” • podaje tytuły ważniejszych utworów Chopina • układa i realizuje akompaniament rytmiczny do <i>Preludium Des-dur</i>, op. 28, nr 15 • wymienia sposoby upamiętniania postaci kompozytora
Instrumenty dęte. Podział i brzmienie	• wymienia instrumenty dęte i przyporządkowuje je do właściwych grup (drewnianych, blaszanych, miechowych) • wyjaśnia, czym różni się kwintet dęty od orkiestry dętej	• wskazuje różnice między instrumentami dętymi drewnianymi a instrumentami dętymi blaszanymi • rozpoznaje brzmienia wybranych instrumentów dętych • podaje przykłady orkiestr dętych
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 13–18) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Ludwig van Beethoven – <i>Oda do radości</i> .	• śpiewa w grupie <i>Odę do radości</i> • gra w grupie <i>Odę do radości</i>	• śpiewa solo <i>Odę do radości</i> • gra solo <i>Odę do radości</i>

Życie i twórczość Ludwiga van Beethovena	• przedstawia fakty z życia Ludwiga van Beethovena	• przedstawia ciekawostki z życia Ludwiga van Beethovena • wymienia formy muzyczne stosowane przez Beethovena i podaje wybrane tytuły jego utworów poznanych na lekcji
Orkiestra symfoniczna i zespoły kameralne. Aparat wykonawczy muzyki instrumentalnej. Nauka piosenki <i>Koncert</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Koncert</i> • wymienia rodzaje zespołów kameralnych i orkiestr • omawia pracę dyrygenta orkiestry	• śpiewa solo piosenkę <i>Koncert</i> • rozpoznaje brzmienie instrumentów w słuchanych utworach • wyjaśnia znaczenie terminów związanych z orkiestrą symfoniczną i pracą dyrygenta na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku oraz Zeszytu ucznia
Romantycznie o muzyce. Muzyka okresu romantyzmu i jej przedstawiciele	• gra w grupie <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>styl brillant, wirtuoz</i> • omawia muzykę romantyczną oraz wymienia jej przedstawicieli	• gra solo <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa • wyjaśnia, czym były szkoły narodowe w muzyce XIX w. • omawia znaczenie twórczości F. Chopina i S. Moniuszki dla muzyki polskiej • układa i wykonuje akompaniament do <i>Kołysanki</i> J. Brahmsa
Taniec klasyczny i taniec współczesny. Od baletu klasycznego po taniec współczesny	• gra w grupie <i>Temat z baletu „Jezioro łabędzie”</i> • wymienia podobieństwa i różnice między baletem klasycznym a tańcem współczesnym • podaje tytuły najbardziej znanych baletów • wymienia nazwy tańców współczesnych	• gra solo <i>Temat z baletu „Jezioro łabędzie”</i> • wymienia nazwiska kompozytorów muzyki baletowej i wybitnych tancerzy baletowych • improwizuje scenkę baletową do muzyki • omawia podział tańców towarzyskich
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 20–23) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Muzyka XX wieku – Witold Lutosławski. Muzyka ubiegłego stulecia i jej twórcy. Nauka piosenki <i>Pióreczko</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Pióreczko</i> • wykonuje akompaniament rytmiczny do piosenki <i>Pióreczko</i> według partytury • wyjaśnia znaczenie terminów związanych z muzyką XX w.: <i>impresjonizm, fortepian preparowany</i> • wymienia nazwiska polskich kompozytorów muzyki współczesnej • pracuje w grupie nad kompozycją nawiązującą do muzyki XX w.	• śpiewa solo piosenkę <i>Pióreczko</i> • charakteryzuje poznane style i kierunki muzyczne XX w. • omawia twórczość polskich kompozytorów muzyki współczesnej • improwizuje utwór inspirowany obrazem P. Picassa • charakteryzuje instrumenty elektryczne i elektroniczne na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku
Jazz, czyli wielka improwizacja. Muzyka jazzowa. Nauka piosenki <i>Szalony jazz</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Szalony jazz</i> • gra w grupie standard <i>Sentimental Journey</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>standard jazzowy, improwizacja, jazzman, combo</i> • charakteryzuje muzykę jazzową	• śpiewa solo piosenkę <i>Szalony jazz</i> • gra solo standard <i>Sentimental Journey</i> • wymienia nazwiska słynnych jazzmanów na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku
Pop, rock, muzyka rozrywkowa. Nauka	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Szkolny rock and roll</i> • gra w grupie melodię piosenki <i>Yesterday</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Szkolny rock and roll</i> • gra solo melodię piosenki <i>Yesterday</i>

piosenki <i>Szkolny rock and roll</i>	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>styl muzyczny</i> • charakteryzuje muzykę pop i rock • wymienia poznane na lekcji style muzyki rozrywkowej	• charakteryzuje style muzyki rozrywkowej • wymienia przykładowe nazwy zespołów oraz nazwiska twórców i wykonawców muzyki rozrywkowej • układa i wykonuje raperski loop
Muzyka w teatrze, filmie i reklamie. Nauka piosenki <i>Boca Chica</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Boca Chica</i> • improwizuje akompaniament rytmiczny do słuchanego utworu • charakteryzuje operetkę i musical • tłumaczy, jaką funkcję pełni muzyka w filmie i reklamie • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>operetka, musical, taper, teledysk</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Boca Chica</i> • wymienia tytuły słynnych operetek i musicali oraz nazwiska znanych kompozytorów • układa i prezentuje własną ścieżkę dźwiękową
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 25–28) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Cały świat tańczy. Muzyka taneczna. Nauka salsy i rock and rolla	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Hej, lato, lato, lato</i> • wykonuje układ ruchowy do piosenki • gra w grupie utwór <i>Pawana</i> według partytury • wymienia rodzaje tańców • wykonuje krok podstawowy salsy i rock and rolla	• śpiewa solo piosenkę <i>Hej, lato, lato, lato</i> • omawia muzykę taneczną • tańczy salsę i rock and rolla do muzyki • wykonuje solo melodię pojedynczego głosu z partytury utworu <i>Pawana</i> • gra rytm salsy na instrumentach perkusyjnych • przedstawia przygotowaną przez siebie prezentację dotyczącą muzyki disco
Z muzyką dalej w świat! Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Twój czas</i> • odpowiada na pytania zawarte w module „Co już wiecie...” • śpiewa <i>unisono</i> melodię kanonu <i>Viva la musica!</i> • wykonuje akompaniament do kanonu	• śpiewa solo piosenkę <i>Twój czas</i> • śpiewa kanon <i>Viva la musica!</i> w układzie trygłosowym • tworzy akompaniament do kanonu

KLASA VII

TEMAT	WYMAGANIA PODSTAWOWE Uczeń:	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE Uczeń:
Co nam w duszy gra? Organizacja pracy	Lekcja, na której uczniowie i nauczyciel spotykają się po wakacjach oraz przypominają sobie zasady współpracy na lekcjach muzyki i kryteria oceniania. Piosenka <i>Co nam w duszy gra</i> umożliwia muzyczne rozpoczęcie roku.	
Śpiew w różnych odśłonach. Techniki wokalne	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Muza, muzyka</i>, - w grupie śpiewa scatem melodię z <i>Marsza tureckiego</i> W.A. Mozarta, - wymienia poznane techniki wokalne.	- wykonuje solo piosenkę <i>Muza, muzyka</i>, - śpiewa scatem solo melodię z <i>Marsza tureckiego</i> Mozarta, - wymienia techniki wokalne i je charakteryzuje, - wykonuje beatbox.

Solo i na głosy. Muzyka jedno- i wielogłosowa	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Za górami, za lasami</i>, - gra w grupie melodię <i>Za górami, za lasami</i>, - używa terminów związanych z muzyką jedno- i wielogłosową.	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Za górami, za lasami</i>, - gra w grupie melodię <i>Za górami, za lasami</i> (w wielogłosie), - wyjaśnia znaczenie terminów związanych z muzyką jedno- i wielogłosową.
Niezwykłe instrumenty i mechanizmy grające.	- wymienia niekonwencjonalne instrumenty i mechanizmy grające, - gra w grupie <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa.	- omawia niekonwencjonalne instrumenty i mechanizmy grające, - gra solo <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa.
Mistrz i uczeń. Galeria wirtuozów	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Maestro szkolnych nut</i>, - gra w grupie utwór <i>Plaisir d'amour</i>, - wyjaśnia, kim jest wirtuoz.	- śpiewa solo piosenkę <i>Maestro szkolnych nut</i>, - gra solo utwór <i>Plaisir d'amour</i>, - wymienia znanych wirtuozów.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Instrumenty elektryczne, elektroniczne i ich podział	- gra w grupie refren piosenki <i>Słodkiego, miłego życia</i>, - wymienia instrumenty elektryczne i elektroniczne.	- gra solo refren piosenki <i>Słodkiego, miłego życia</i>, - odróżnia instrumenty elektryczne od elektronicznych, - omawia działanie instrumentów elektrycznych i elektronicznych.
Rodzaje i style muzyki. Poznawanie różnych aspektów muzyki	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Czterdzieści słów</i>, - gra w grupie melodię <i>Amazing Grace</i>, - wymienia różne rodzaje muzyki, - charakteryzuje poznane style muzyczne.	- wykonuje solo piosenkę <i>Czterdzieści słów</i>, - gra solo melodię <i>Amazing Grace</i>, - rozpoznaje omawiane rodzaje muzyki i style muzyczne.
Piosenki partyzanckie	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Idą leśni</i>, - gra w grupie melodię piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i> (pojedynczy głos), - realizuje akompaniament perkusyjny do piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i>.	- wykonuje solo piosenkę <i>Idą leśni</i>, - gra w grupie melodię piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i> (w dwugłosie), - układa akompaniament perkusyjny do piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i>.
Z dziejów muzyki – klasycyzm	- śpiewa unisono piosenkę <i>Alfabet</i>, - gra w grupie fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i>, - wyjaśnia, na czym polega styl galant.	- śpiewa piosenkę <i>Alfabet</i> w dwugłosie, - gra solo fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i>, - rozpoznaje utwory utrzymane w stylu galant.
Ludwig van Beethoven – <i>Oda do radości</i> . Prezentacja twórczości L. van Beethovena	- śpiewa w grupie <i>Odę do radości</i>, - gra w grupie <i>Odę do radości</i>, - wymienia tytuły utworów L. van Beethovena.	- śpiewa solo <i>Odę do radości</i>, - gra solo <i>Odę do radości</i>, - opowiada o życiu i twórczości L. van Beethovena.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Kolędy świata. Najbardziej popularne kolędy z różnych krajów	- śpiewa w grupie kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle wam</i>, - gra w grupie kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle</i>	- śpiewa solo kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle wam</i>, - gra solo kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle wam</i>.

	<i>wam.</i>	
Boże Narodzenie na świecie	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Zimowy cudny świat</i>, - gra w grupie utwory <i>White Christmas</i> i <i>Joy to the World</i>.	- wykonuje solo piosenkę <i>Zimowy cudny świat</i>, - gra solo utwory <i>White Christmas</i> i <i>Joy to the World</i>.
Zespoły kameralne – wokalne i instrumentalne. Kameralistyka i jej aparat wykonawczy	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>, - rozpoznaje muzykę kameralną i wymienia przykłady zespołów kameralnych.	- wykonuje solo piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat</i>, - charakteryzuje muzykę kameralną i omawia jej aparat wykonawczy.
Orkiestra symfoniczna i nie tylko... Orkiestra i jej rodzaje	- wykonuje w grupie piosenkę <i>W orkiestrze</i>, - wymienia rodzaje orkiestr.	- wykonuje solo piosenkę <i>W orkiestrze</i>, - charakteryzuje poszczególne typy orkiestr.
Pobawmy się w wariacje. Forma wariacyjna w muzyce	- gra temat i jedną wariację z utworu J. Bogackiego <i>Wariacje na temat „Ody do radości”</i>, - omawia formę wariacji.	- gra cały utwór J. Bogackiego <i>Wariacje na temat „Ody do radości”</i>, - wyjaśnia, na czym polega tworzenie kolejnych wariantów tematu muzycznego.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Z dziejów muzyki – romantyzm. Przedstawiciele muzyki XIX wieku	- wykonuje w grupie pieśń <i>Życzenie</i>, - gra w grupie <i>Serenadę</i> F. Schuberta, - wyjaśnia, na czym polega styl brillant.	- wykonuje solo pieśń <i>Życzenie</i>, - gra solo <i>Serenadę</i> F. Schuberta, - wymienia polskich kompozytorów romantycznych (innych niż F. Chopin i S. Moniuszko).
Twórczość Fryderyka Chopina	- gra melodię pieśni <i>Wiosna</i>, - wymienia utwory F. Chopina.	- gra fragment utworu F. Chopina <i>Mazurek F-dur</i>, - omawia twórczość F. Chopina i wymienia utwory kompozytora.
Polonez. Opracowanie artystyczne muzyki ludowej	- śpiewa piosenkę <i>Pamięć w nas</i> (I głos w refrenie), - tańczy krok podstawowy poloneza i wykonuje figury tego tańca, - wymienia cechy charakterystyczne poloneza.	- śpiewa piosenkę <i>Pamięć w nas</i> (II głos w refrenie), - wyjaśnia, na czym polega opracowanie artystyczne muzyki (stylizacja), i podaje konkretne przykłady stylizacji.
Stanisław Moniuszko i opera. Opera jako forma muzyczna i widowisko teatralne	- wykonuje w grupie pieśń <i>Prząśniczka</i>, - gra w grupie melodię pieśni <i>Prząśniczka</i>, - wymienia utwory S. Moniuszki, - omawia formę opery z wykorzystaniem poznanych terminów.	- wykonuje solo pieśń <i>Prząśniczka</i>, - gra solo melodię pieśni <i>Prząśniczka</i>, - omawia twórczość S. Moniuszki i wymienia utwory kompozytora, - podaje tytuły najbardziej znanych oper i wskazuje ich twórców.
Balet i taniec klasyczny	- gra w grupie temat Odetty z baletu <i>Jezioro łabędzie</i>, - omawia formę baletu z wykorzystaniem poznanych terminów.	- gra solo temat Odetty z baletu <i>Jezioro łabędzie</i>, - wymienia tytuły najbardziej znanych baletów i wskazuje ich twórców.

Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Z dziejów muzyki – muzyka XX w. Reprezentanci muzyki awangardowej	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Wrażenia</i>, - omawia najbardziej charakterystyczne zjawiska w muzyce XX w.	- wykonuje solo piosenkę <i>Wrażenia</i>, - omawia twórczość najważniejszych przedstawicieli muzyki XX w.
Folk i country	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Pędzą konie</i>, - gra w grupie melodię piosenki <i>Hej, Zuzanno!</i>, - realizuje ostinato rytmiczne do refrenu piosenki <i>Pędzą konie</i>, - wykonuje układ taneczny w stylu country, - omawia charakterystyczne cechy muzyki folk i country, - wymienia rodzaje akompaniamentu.	- śpiewa solo piosenkę <i>Pędzą konie</i>, - gra solo melodię piosenki <i>Hej, Zuzanno!</i>, - rozpoznaje utwory reprezentujące muzykę folk i country, - wymienia rodzaje akompaniamentu i je omawia z wykorzystaniem poznanych terminów.
Jazz, czyli wielka improwizacja	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Szalony jazz</i>, - wykonuje kanon <i>Swingowy rytm</i>, - gra w grupie melodię <i>Jericho</i>, - omawia muzykę jazzową.	- wykonuje solo piosenkę <i>Szalony jazz</i>, - gra solo melodię <i>Jericho</i>, - charakteryzuje muzykę jazzową z wykorzystaniem poznanych terminów oraz wymienia najsłynniejszych jazzmanów.
Na estradzie – pop, rock, muzyka rozrywkowa	- wykonuje w grupie piosenkę <i>To jest rock and roll</i>, - omawia zagadnienia dotyczące muzyki rozrywkowej.	- wykonuje solo piosenkę <i>To jest rock and roll</i>, - charakteryzuje różne rodzaje muzyki rozrywkowej.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Z muzyką dalej w świat	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Radość najpiękniejszych lat</i>, - wyjaśnia znaczenie kilku wybranych terminów poznanych w trakcie roku szkolnego.	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Radość najpiękniejszych lat</i>, - wyjaśnia znaczenie wszystkich terminów poznanych w trakcie roku szkolnego.